

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 06-08-2018

Mødedato Mandag d. 06. august 2018 kl. 14:30

Mødested D.3.39 - Ekstraordinært møde

Indholdsfortegnelse

Udmøntning af midtvejsregulering 2018.....	3
Notat om konsekvenser af byrettens dom vedrørende omkonstituering i 2015.....	6
Deltagelse i sagsanlæg mod staten.....	8

Punkt 199: Udmøntning af midtvejsregulering 2018

00.30.00-S00-2-18

Resume

Økonomiaftalen for 2019 mellem regeringen og KL indeholder en stor negativ midtvejsregulering af kommunernes bloktilskud i 2018 på 2,9 mia. kr. - svarende til 49 mio. kr. for Randers Kommune. Forvaltningen har vurderet mulighederne for at udmønte midtvejsreguleringen, hvilket blandt andet indebærer en reduceret lønfremskrivning i 2018 i overensstemmelse med KL's seneste reviderede skøn for lønudviklingen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at den reducerede lønfremskrivning i 2018 kan anvendes som en budgetforudsætning i forvaltningens udarbejdelse af det kommende basisbudget for 2019-2022, og at sagen i øvrigt tages til efterretning.

Beslutning

Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 imod. Bjarne Overmark stemte imod.

Susanne Nielsen deltog som stedfortræder for Frank Nørgaard

Henrik Leth deltog som stedfortræder for Anne Hjortshøj

Karen Lagoni deltog som stedfortræder for Ellen Petersen

Sagsfremstilling

Som byrådet blev orienteret om pr. mail den 27. juni 2018 indeholder økonomiaftalen mellem regeringen og KL en stor negativ midtvejsregulering af kommunernes bloktilskud i 2018 på 2,9 mia. kr. Afregningen af midtvejsreguleringen sker i 4. kvartal 2018 og svarer til 49 mio. kr. for Randers Kommune. Forvaltningen har vurderet mulighederne for at udmønte midtvejsreguleringen i Randers Kommunes budget for 2018 jf. notat udsendt med førnævnte mail (endvidere vedlagt som bilag).

Midtvejsreguleringen knytter sig til ændrede forudsætninger omkring tre forhold - henholdsvis ændret skøn for prisudviklingen, ændret lønskøn samt ændringer i skønnet for udviklingen i kommunernes udgifter til indkomstoverførsler. Sammenfattende er direktionens anbefaling følgende omkring de tre områder:

- De ændrede forudsætninger omkring prisudviklingen udmøntes ikke. Det skyldes, at der allerede er indarbejdet 0-fremskrivning i kommunens budget i årene 2018-2020. Alt andet lige forværrer det i 2018 udgangspunktet for den kommende budgetlægning med 4,4 mio. kr., idet konsekvenserne af det ændrede prisskøn samtidigt vil blive indarbejdet i forudsætningerne for basisbudget 2019-2022. 0-fremskrivning af budgetterne til varekøb og tjenesteydelser blev besluttet i B2017 og gælder for perioden 2018-2020. Med andre ord genindføres prisfremskrivning som udgangspunkt fra og med 2021 med mindre at man politisk beslutter noget andet.
- Den ændrede lønfremskrivning indebærer, at der er sket en for stor fremskrivning af lønbudgetterne for kommunens enheder. På nuværende tidspunkt er disse (fra 2017 til 2018) fremskrevet med 1,52%, mens KL's reviderede skøn nu er på 1,25%. Forvaltningen vil i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31/5 (behandles i byrådet til september) foreslå, at lønbudgetterne rettes til i overensstemmelse med den ændrede fremskrivning. Ændringen vil ligeledes indgå som en budgetforudsætning i det forslag til basisbudget 2019-2022, som forvaltningen fremsender til politisk behandling ultimo august. Med henblik på at enhederne har en retvisende mulighed for at simulere deres forventede regnskab er ændringen blevet indarbejdet i kommunens økonomisystem primo juli, ligesom enhederne er blevet orienteret herom. Såfremt byrådet ikke kan tiltræde ændringen, vil fremskrivningsprocenten i økonomisystemet til september blive tilrettet igen.
- For indkomstoverførslerne kan der samlet set ikke peges på forventede mindreudgifter. Overordnet set skyldes det, at der i forvejen var budgetteret relativt lavt på området. Hertil kommer, at Randers Kommune er kendetegnet ved at have en forholdsvis stor gruppe af meget "tunge" borgere. Generelt er logikken på indkomstoverførselsområdet, at en kommune isoleret set skal præstere på niveau med landsgennemsnittet for at undgå tab. Hvis andelen af "tunge" borgere er højere end landsgennemsnittet

vil det alt andet lige være relativt sværere at leve op hertil. Dette skal systemmæssigt opvejes af udligningssystemet, men som følge af den manglende reform af dette system, opfanges de socioøkonomiske problemstillinger for Randers Kommune fortsat ikke i tilfredsstillende grad. Vurderingen af indkomstoverførslerne er uddybet i det tidligere udsendte notat (vedlagt som bilag). Tabet på midtvejsreguleringen vedrørende indkomstoverførsler i 2018 indebærer alt andet lige en forværring af udgangspunktet for den kommende budgetlægning med 37 mio. kr.

Samlet set - på baggrund af ovenstående - indebærer midtvejsreguleringen således en engangsforværring af udgangspunktet for den kommende budgetlægning med ca. 41 mio. kr.

Parallelt med udarbejdelsen af det kommende forslag til basisbudget 2019-2022 vil forvaltningen gennemføre en gennemgang af budgettet og det forventede regnskab for 2018 med henblik på at identificere mulige engangsbesparelser på centrale konti mv. Herudover ser det på nuværende tidspunkt ud til, at der på området for forsikrede ledige kan blive en gevinst som ligger 5-10 mio. kr. over det budgetterede for 2018. Sammen med gennemgangen af centrale konti er det på nuværende tidspunkt vurderingen, at engangsforværringen i 2018 kan nedbringes til et niveau på netto ca. 25 mio. kr.

Lønfremskrivning - uddybning

Baggrunden for at der administrativt er foretaget ovennævnte systemmæssige tilretning af lønfremskrivningen er, at enhederne i kommunens decentrale økonomistyringsværktøj (NemØkonomi) kan indlægge prognoser over forventet forbrug i årets resterende måneder. I stedet for, at op imod 400 decentrale brugere potentielt skal lave egne beregninger og indtaste ændrede forventninger til deres lønforbrug manuelt i systemet, så betyder ændringen fra centralt hold, at den ændrede fremskrivning foretages automatisk og kan indgå i de ledelsestilsyn som gennemføres på baggrund af forbruget i juni og juli.

Der er således tale om hjælp til at simulere et forventet resultat i systemet, hvis byrådet måtte beslutte at tiltræde forvaltningens indstilling om ændret fremskrivning. Fra forvaltningens side er det vurderet som den bedste løsning i forhold til rettidig styringsmæssig omhu og hensigtsmæssig brug af de administrative ressourcer. Hvis byrådet ikke tiltræder den ændrede lønfremskrivning, så kan ændringen på tilsvarende vis overskrives centralt.

Der er som nævnt ovenfor kommunikeret ud om den ændrede fremskrivning af lønbudgetterne til alle brugere af økonomisystemet, ligesom emnet har været bragt som en servicemeddelelse på Broen.

Budget 2019-2022

Som ovenfor anført ændrer midtvejsreguleringen ved udgangspunktet for det kommende budgetforslag 2019-2022. Det ændrede niveau til forventningerne omkring indkomstoverførslerne strækker sig dog også ud i årene 2019 og frem - og her ser det vanskeligt ud for kommunen at følge med ned i de forventede udgifter. Det skyldes blandt andet en forventet afskaffelse af driftslofterne til aktivering, hvor kompensationen tilsyneladende er for lille og hvor der samtidigt forudsættes en meget betydelig adfærdsændring i aktiveringsindsatsen fra kommunens side.

Udfordringerne skal herudover ses i sammenhæng med de øvrige ændringer som økonomiaftalen for 2019 indebærer (jf. tidligere udsendt notat). Forvaltningen har først i løbet af juli modtaget de oplysninger som skal anvendes i forhold til at færdiggøre det kommende budgetforslag og arbejdet med at analysere på tallene er ikke færdigt. Det kan derfor endnu ikke konkluderes, om der i den kommende budgetlægning vil være behov for at foretage reduktioner for at opretholde balance i kommunens økonomi.

I løbet af august vil der blive analyseret nærmere på tallene og resultatet vil blive fremlagt til byrådets budgetseminar den 30. august 2018, ligesom der til budgetmaterialet vil blive udarbejdet et særskilt notat om beskæftigelsesområdet - herunder de tilpasninger af beskæftigelsesindsatsen som vil være nødvendige, hvis kommunen skal leve op til de forudsætninger der er fastsat på landsplan.

Økonomi

Det kan oplyses, at den reducerede fremskrivning af lønbudgetterne svarer til 2.800 kr. pr. mio. kr. i lønbudget. Er lønbudgettet for en enhed således 5 mio. kr. vil den reducerede fremskrivning medføre en reduktion af

budgettet med ca. 14.000 kr.

Bilag

Midtsvejsregulering i 2018 - konsekvenser for Randers Kommune.pdf

Punkt 200: Notat om konsekvenser af byrettens dom vedrørende omkonstituering i 2015

00.00.00-G00-38-18

Resume

Randers Byret har i dommen af 5. april 2018 tilsidesat kommunalbestyrelsens beslutning i 2015 om ændring af kommunens styrelsesvedtægt som ugyldig. Efterfølgende har Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen i forbindelse med byrådsmødet den 18. juni 2018, stillet en række spørgsmål til forvaltningen om konsekvenserne af dette. På grund af sagens karakter har forvaltningen bedt Kommunernes Landsforening KL om at udarbejde et juridisk notat, der svarer på spørgsmålene. På den baggrund skal byrådet drøfte sagen med henblik på at træffe en beslutning om det videre forløb.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget og byrådet

1. at sagen drøftes med henblik på en beslutning om det videre forløb.

Beslutning

Beboerlisten og Velfærdslisten har fremsendt 5 forslag til økonomiudvalgsmødet og byrådsmødet. Forslagene er vedhæftet som bilag til sagen.

Beboerlistens og Velfærdslistens forslag 1-4 indstilles forkastet med 8 stemmer imod og 1 for. Bjarne Overmark stemte for.

Beboerlistens og Velfærdslistens forslag 5 indstilles forkastet med 5 stemmer imod og 1 for. Bjarne Overmark stemte for.

Anders Buhl-Christensen, Christian Brøns og Susanne Nielsen deltog ikke i afstemningen på grund af inhabilitet i form af individuel økonomisk interesse i punktet. Efter mødet blev det afklaret, at Christian Brøns ikke var inhabil.

Økonomiudvalget indstiller KL's notat taget til efterretning med 8 stemmer for og 1 imod. Bjarne Overmark stemte imod.

Derudover afventes et uddybende notat fra KL vedrørende spørgsmål om betaling af mistede vederlag. Bjarne Overmark deltog ikke i denne del af behandlingen på grund af inhabilitet i form af individuel økonomisk interesse i punktet. Frida Valbjørn deltog som stedfortræder

Procedure:

Anders Buhl Christensen, Susanne Nielsen og Christian Brøns blev erklæret inhabil af økonomiudvalget til behandling af forslag 5 fra Velfærdslisten og Beboerlisten, på grund af en individuel økonomisk interesse i sagen.

Bjarne Overmark blev erklæret inhabil i behandling af spørgsmål om udbetaling af mistede vederlag i KLs notat, på grund af en individuel økonomisk interesse i sagen. Frida Valbjørn Christensen deltog som stedfortræder i denne del af behandlingen.

Susanne Nielsen deltog som stedfortræder for Frank Nørgaard

Henrik Leth deltog som stedfortræder for Anne Hjortshøj

Karen Lagoni deltog som stedfortræder for Ellen Petersen

Sagsfremstilling

Randers Byret har i dommen af 5. april 2018 tilsidesat kommunalbestyrelsens beslutning i 2015 om ændring af kommunens styrelsesvedtægt som ugyldig. Efterfølgende har Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen

stillet en række spørgsmål til forvaltningen om konsekvenserne af dette. Derfor undersøgte forvaltningen om henholdsvis Økonomi- og Indenrigsministeriet eller Ankestyrelsen ville udarbejde et notat med en besvarelse af spørgsmålene. Det har de ikke mulighed for, og derfor har KL påtaget sig opgaven, og fremsendt det notat, som er vedhæftet denne mail.

Nedenfor gengives konklusionerne fra KL-konsulenternes juridiske notat,

- Randers Byret har i dom af 5. april 2018 tilsidesat kommunalbestyrelsens beslutning om ændring af kommunens styrelsesvedtægt som ugyldig. Ugyldigheden har efter KL-konsulenternes vurdering ikke nullitetsvirkning (*absolut ugyldighed fra beslutning træffes pga dens grovhed**), men annullationsvirkning (*afgørelse ophæves uden der sættes en ny afgørelse istedet**) i forhold til styrelsesvedtægten. Styrelsesvedtægten kunne ikke lovligt danne grundlag for den efterfølgende konstituering i udvalgene. Det er KL-konsulenternes vurdering, at dommen indebærer, at der var en habilitetsmangel i udvalgene i Randers Kommune efter omkonstitueringen.
- KL-konsulenterne har herefter taget stilling til, hvad habilitetsmanglen betyder for de beslutninger, der er truffet i perioden fra den 22. juni 2015 og frem til udgangen af 2017. Det er KL-konsulenternes vurdering, at habilitetsmanglen ikke indebærer ugyldighed for beslutningerne.
- KL-konsulenterne har herefter vurderet spørgsmålet om opretholdelse af vederlag til udvalgsmedlemmer og udvalgsformænd i perioden efter omkonstitueringen. Det er KL-konsulenternes vurdering, at der ikke er grundlag for, at Randers Kommune kræver tilbagebetaling af de omhandlede udvalgs- og udvalgsformandsvederlag. Det skyldes bl.a., at de pågældende faktisk har varetaget hvervene i perioden.
- Med hensyn til det udvalgsmedlem og de udvalgsformænd, som mistede udvalgs- og udvalgsformandsvederlag som følge af omkonstitueringen, er det KL-konsulenternes vurdering, at Randers Kommune vil kunne rette op herpå, således at de pågældende kompenseres for de mistede vederlag i perioden fra omkonstitueringen og frem til udgangen af 2017.
- Med hensyn til et spørgsmål om et eventuelt erstatningsansvar for politikere og (tidligere) ansatte i Randers Kommune for tab, som kommunen måtte have lidt som følge af sagen, er det KL-konsulenternes vurdering, at der ikke er et ansvarsgrundlag, som er en nødvendig betingelse for erstatningskrav. Det gælder både med hensyn til (tidligere) ansatte og politikere. På den baggrund er det KL-konsulenternes vurdering, at Randers Kommune ikke kan rette noget krav mod de pågældende.

* tekst med kursiv er en kort forklaring indsat i KL's konklusioner af forvaltningen.

Økonomi

En udbetaling af mistede udvalgsvederlag fra juli 2015 til december 2017 vil beløbe sig til ca. 1.400.000 kr.

Bilag

Notat fra KL vedr dom ang omkonstituering af 5. april 2018.pdf

Notat om eventuel inhabilitet ved byrådets beslutning om eventuel tilbagebetaling af vederlag

Notat om inhabilitet vedr. behandling af forslag fra Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen om tilbagebetaling af vederlag

Forslag vedr. ØU 18/200 (Konsekvenser af byrettens dom af 5. april 2018)

Bilag til forslag af Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensen

Punkt 201: Deltagelse i sagsanlæg mod staten

00.01.00-A00-41-17

Resume

Hjørring Kommune har fremsendt henvendelse til Randers Kommune om deltagelse i et sagsanlæg mod staten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget

1. at økonomiudvalget drøfter om Randers Kommune skal deltage i et sagsanlæg mod staten som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning

Sagen genoptages på næste økonomiudvalgsmøde.

Susanne Nielsen deltog som stedfortræder for Frank Nørgaard

Henrik Leth deltog som stedfortræder for Anne Hjortshøj

Karen Lagoni deltog som stedfortræder for Ellen Petersen

Sagsfremstilling

Hjørring kommune har fremsendt henvendelse til Randers Kommune om deltagelse i et eventuelt sagsanlæg mod staten. Henvendelsen er vedlagt som bilag.

Baggrunden for sagen er, at en række bykommuner (primært i hovedstadsområdet) med mange højtuddannede udlændinge har modtaget et for stort udligningstilskud, fordi udlændinges uddannelsesniveau i en lang årrække har været "uoplyst" - hvorved også højtuddannede udlændinge har indgået som 'lavtuddannede' ved opgørelsen af udligningsbeløb. Kommuner der (som Randers) har relativt få højtuddannede udlændinge har derimod modtaget et for lille tilskud fra den kommunale udligning. Firmaet Dataproses har i foråret 2018 beregnet, at Randers Kommune er blevet underkompenseret med i alt 148 mio. kr. i perioden 2007-2018 som følge heraf.

Med virkning fra 2019 har Danmarks Statistik rettet fejlen, men der foretages ikke en korrektion med tilbagevirkende kraft. Derimod gennemfører regeringen (som anført i økonomiaftalen) en kompensationsordning i 2019 og 2020 for de kommuner der mister tilskud på at udlændinges uddannelsesniveau fremover indgår korrekt i udligningsberegningerne. Kompensationsbeløbet udgør 1,1 mia. kr. i 2019, hvoraf hovedstadsområdet modtager 1,0 mia. kr.

På den baggrund har økonomiudvalget i Hjørring kommune godkendt, at der arbejdes videre med et muligt sagsanlæg mod staten, og at det herunder undersøges, hvilke kommuner der bakker op om et sådant sagsanlæg.

Økonomi- og indenrigsministeriet har tidligere anmodet Kammeradvokaten om en vurdering af, hvorvidt ministeriet er erstatningsansvarlig i denne sag. Kammeradvokaten konkluderer, at Ministeriet ikke har begået fejl og dermed ikke er erstatningsansvarlig for, at to af de socioøkonomiske kriterier muligvis ikke har afspejlet kommunernes faktiske udgiftsbehov. Notatet fra kammeradvokaten er vedlagt.

Forvaltningen har ikke grundlag for at vurdere, hvad udfaldet af en eventuel retssag vil blive.

Økonomi

Det må forventes at omkostningerne ved at føre en eventuel sag skal fordeles mellem de deltagende kommuner. Størrelsen af beløbet vil afhænge af antallet deltagende kommuner, den fordelingsnøgle som måtte blive anvendt samt den aftale der i øvrigt kan laves med det advokatfirma, der skal bistå de sagsøgende kommuner.

Såfremt kommunen beslutter sig for at deltage og sagsanlægget gennemføres, vil forvaltningen udarbejde forslag til finansiering af kommunens udgifter forbundet hermed. Finansieringen forudsættes som udgangspunkt tilvejebragt indenfor rammen af eksisterende budgetter.

Bilag

Mail fra Hjørring vedr. sagsanlæg mod staten

Notat fra Kammeradvokatv vedr sag om udlændinges uddannelse